

LEKCE 66: IZRAELŠTÍ KRÁLOVÉ 2 – pád Severního Izraele

Biblický text k lekci: 2. Královská 15,8-31 a 2. Královská 17

Cíle lekce:

- dítě jmenuje izraelské krále od Zekarjáše po Hóšeu (nebo alespoň některé z nich)
- dítě dokáže říci, zda byl daný král v Hospodinových očích dobrý, nebo špatný
- dítě svými slovy řekne, co špatného králové dělali (např. vraždili jeden druhého)
- dítě si uvědomuje, že zlo se stále stupňuje (je to jako sněhová koule)
- dítě vnímá velkou Boží trpělivost s člověkem a ví, že Bůh je věrný a dodrží své slovo, i když člověk mu je nevěrný
- dítě ví, že království Severního Izraele skončilo (bylo zničeno) kvůli neposlušnosti Bohu a modloslužbě cizím Bohům
- dítě si uvědomuje, že za bezbožnost jednou přijde Boží soud, ale zároveň ví, že každý den je možné začít znovu dělat to, co je v Hospodinových očích správné

Klíčové verše:

2. Královská 15,18: „Dopouštěl se toho, co je zlé v Hospodinových očích. Po všechny dny své vlády neupustil od hříchů Jarobeáma, syna Nebatova, který svedl Izraele k hříchu.“

2. Královská 17,5-7: „V devátém roce Hóšeoovy vlády dobyl asyrský král Samaří. Vystěhoval Izraele do Asýrie ... Stalo se to proto, že synové Izraele hřešili proti Hospodinu, svému Bohu, který je vyvedl z egyptské země z područí faraóna, krále egyptského. Oni se však báli bohů jiných“

2. Královská 17,13-14: „Hospodin varoval Izraele i Judu skrze každého proroka a každého vidoucího: „Odvraťte se od svých zlých cest, dbejte na mé příkazy a na má nařízení podle celého zákona, který jsem přikázal vašim otcům a který jsem vám poslal skrze své služebníky proroky.“ Neuposlechli, ale byli tvrdošíjnější jako jejich otcové, kteří nevěřili Hospodinu, svému Bohu.“

List Judův 1,14b-15 a 20: „Hle, přichází Pán s desetitisíci svých svatých, aby vykonal soud nade všemi a usvědčil všechny bezbožné z jejich skutků, které kdy ve své bezbožnosti spáchali, i ze všech zpupných řečí, které ti hříšníci mluvili proti němu. Ale vy, milovaní, budujte svůj život na přesvaté víře, modlete se v Duchu svatém.“

Biblická fakta:

Zekarjáš (743) – kraloval 6 měsíců, dopouští se toho, co je zlé v Hospodinových očích, pokračuje v hříších izraelských králů. Spikl se proti němu Šalúm, syn Jábešův, ubil ho před lidem k smrti a stal se místo něho králem.

Šalúm (743) – kraloval 1 měsíc, pak na něj přitáhl Menachém, syn Gadíův, z Tirsy a ubil jej k smrti.

Menachém (743 – 738) – kraloval v Samaří 10 let (z toho 5 let nejspíše mimo Samaří), vybil město Típsach a všechno, co v něm bylo, i jeho území už od Tirsy; vybil je, protože mu neotevřelo brány, poroztínil i všechny těhotné. Dopouštěl se toho, co je zlé v Hospodinových očích. Napadl jej asyrský král Púl - Menachém dal Púlovi tisíc talentů stříbra, aby si zajistil jeho pomoc a upevnil království ve svých rukou. Stříbro vymáhal od Izraelců (50 šekelů stříbra na 1 muže) – díky tomuto poplatku asyrský král odtáhl.

Pekachjáš (738 – 737) – kraloval dva roky (syn Menachéma). Dopouštěl se toho, co je zlé v

Hospodinových očích. Spikl se proti němu jeho štítonoš Pekach, usmrtil ho a stal se místo něho králem.

Pekach (737 – 732) – kraloval nejspíše pět let (některé údaje až 20 let). Dopouštěl se toho, co je zlé v Hospodinových očích. Do země vtrhl asyrský král Tiglat-pileser a zabral některá izraelská města, jejich obyvatele nechal vystěhovat do Asýrie. Byl zabit Hóšeu ve spiknutí, ubil ho k smrti.

Hóšea (732-724) – kraloval 9 let, i on se dopouštěl toho, co je zlé v Hospodinových očích, ale nebyl tak hrozný, jako králové před ním. Vytáhl proti němu asyrský král Šalmaneser a Hóšea se mu podřídil a platil mu daň. Začne ale kout pikle proti asyrskému králi, hledá pomoc u egyptského krále a už nepřináší asyrskému králi vyměřené dávky. Asyrský král jej spoutal a dal do vězení a potom oblehl Samaří a odvezl Izraelity jako zajatce do Asýrie. Tímto končí království severního Izraele (roku 721).

Království Severního Izraele skončilo kvůli tomu, že Izraelci hřešili proti Bohu, uctívali jiné bohy, stavěli modlářské výšiny, obětovali cizím bohům jako okolní národy, přestože to Bůh jasně zakázal. Bůh mluvil k Izraelcům skrze řadu proroků, ale oni je neposlouchali, byli tvrdohlaví. Pohrdali Božími zákony, odlévali modly, klaněli se hvězdám, věštili, věnovali se čarodějnictví – Bůh tak dopustil rozpad Severního Izraele.

Pro zvědavé:

- štítonoš Pekach, syn Remaljášův ubil kromě krále Pekachjáše též Argóba a Arjéha, bylo s ním padesát mužů, Gileádovců
- král Tiglat Pileser zabral Ijón, Ábel-bét-maaku, Janóach, Kedeš, Chasór, Gileád a Galileu, celou zemi Neftalí, a vystěhoval je do Asýrie.
- Asyrský král Šalmaneser obléhal Samaří 3 roky
- Izraelci vystěhovali ze Samaří byli umístěni v městech Chalachu a Chabóru při řece Gózanu (léčnická města)

Myšlenky k 66. lekci (aplikace):

- Zekarjáš byl v pořadí čtvrtým králem po Jehúovi – přesně jak Bůh zaslíbil – Bůh drží své slovo, i když my lidé ho neposloucháme. Jehú vymýtil rod Achaba a Bůh za to nechal vládnout ještě 4 další generace (celkem 74 let!) – Boží věrnost není závislá na našem jednání!
- Zlo se stupňuje a vede až k tomu nejhoršímu (vraždám) – králové se navzájem vraždí (jen jeden král z posledních izraelských králů nebyl zavražděn) – tak to dopadá, když člověk Boha a jeho plán pro život odmítá – topí se ve zlu, které získává na síle a stupňuje se
- Všichni králové byli hodnoceni jako ti, co dělali to, co je zlé v Hospodinových očích, paradoxně za vlády krále Hóšey, který byl hodnocen přece jen lépe, než jeho předchůdci, dochází k asyrskému zajetí – stejně jako důsledky požehnání se promítají na budoucí generace, tak i důsledky zlého jednání nesou své ovoce také pro další generace – zlo je jako nádor, který zanechává stopy i ve svém okolí
- Hodnocení králů bylo negativní – neposlušnost Pána Boha vedla k pádu celého království – jaké bude moje hodnocení? Pán Bůh nám v Bibli říká, co je dobré a je dobré se toho držet, protože on nás zná. Tragédie Izraelského království nám ukazuje to, jak zlo a neposlušnost Pána Boha ničí vše kolem sebe
- Pán Bůh dopustil konec království, ale je třeba vzít v potaz jeho obrovskou trpělivost – z izraelských králů vlastně všichni jednali zle, nikdo nebyl hodnocen jako ten, který by činil to, co je v Božích očích správné (snad jen Jehú, a to jen v části života) – Bůh není ten, kdo by chtěl člověka primárně trestat, odstranit ho, ale čeká, čeká velmi dlouho, dává nové šance

- V 17. kapitole 2. Královské je jasně popsána příčina asyrského zajetí a konce království a tou je neposlušnost, uctívání jiných bohů, dělání toho, co je zlé v Božích očích – přestože Izraelci z minulosti měli s Bohem zkušenosti, postupně na něj zapomínali a dělali si, co chtěli, a také se dívali a „inspirovali“ od okolních bezbožných národů – pro nás je to varování, že i když Bůh je nesmírně trpělivý, tak je zároveň ten, kdo nesnáší zlo a modloslužbu

Souvislost s Novým zákonem: HROZBA ODPADNUTÍ OD VÍRY (List Judův verš 3-7, 14-16 a 20-21)

List Judův 1,3-7 a 14-16 a 20-21: „Milovaní, velmi jsem si přál psát vám o našem společném spasení, ale teď pokládám za nutné napomenout vás, abyste zápasili o víru, jednou provždy odevzdanou Božímu lidu. Vloudili se totiž mezi vás někteří bezbožní lidé, zapsaní už dávno k odsouzení, kteří zaměňují milost našeho Boha v nezřízenost a zapírají jediného vládce a našeho Pána Ježíše Krista. Chci vám však připomenout, třebaže to všechno již dávno víte, že Hospodin sice vysvobodil lid z egyptské země, potom však zahubil ty, kteří neuvěřili. Také anděly, kteří si nezachovali své vznešené postavení, ale opustili určené místo, drží ve věčných poutech v temnotě pro veliký den soudu. Podobně jako oni i Sodoma, Gomora a okolní města se oddaly smilstvu, propadly zvrhlosti, a jsou nám výstražným příkladem trestu věčného ohně. Prorokoval také o nich Henoch, sedmý od Adama: Hle, přichází Pán s desetitisíci svých svatých, aby vykonal soud nade všemi a usvědčil všechny bezbožné z jejich skutků, které kdy ve své bezbožnosti spáchali, i ze všech zpupných řečí, které ti hříšníci mluvili proti němu. Vzpouzejí se a odporují Božímu vedení a žijí si podle svých vášní, jejich ústa mluví nadutě a lichotí lidem pro svůj prospěch. Ale vy, milovaní, budujte svůj život na přesvaté víře, modlete se v Duchu svatém, uchovejte se v lásce Boží a očekávejte milosrdenství našeho Pána Ježíše Krista k věčnému životu.“

Království Severního Izraele padlo, protože opustili Hospodina a propadli bezbožnosti. Začalo to Jeroboámem, vcelku nenápadně a pak se to už „vezlo“. Izrael ztratil víru v Hospodina a nahradil ji vírou v modly. V NZ v listu Judově máme varování i pro nás dnes, že i dnes jsou kolem nás lidé bezbožní, kteří nás mohou svést z cesty za Pánem Bohem k páchání toho, co je v Božích očích zlé. I když Pán Bůh člověka miluje, je také spravedlivý a nemůže tolerovat zlo, ať už ho páchá král nebo obyčejný člověk. Když zlo dojde za určitou mez (která je díky Boží trpělivosti hodně dlouho posunována), přichází soud. Jsme Judou vyzýváni k tomu, abychom se drželi Božího směru, modlili se a očekávali milost Pána Ježíše. Život bez Pána Boha vede dříve nebo později ke zkáze. Boží soud jednou padne na každého. Je však důležité si uvědomit, že primárně Božím charakterem je milost – každý den, co žijeme, máme šanci začít dělat to, co je správné v Božích očích.

Náměty pro činnosti s dětmi:

- 1. Souboje o „přežití“** – motiv spiknutí a vraždění izraelských králů navzájem. Úkolem je vytlačit soupeře z vyznačeného kruhu. Oba hráči stojí na jedné noze. Hrajeme formou každý s každým.
- 2. Vystřihnutí geometrických tvarů** – motiv „rozparování“ břicha při napadení města Menachémem. Úkolem dítěte je co nejpřesněji a co nejrychleji vystřihnout 10 geometrických tvarů.
- 3. Hledej stříbro** – motiv výběru daně pro asyrského krále. Po místnosti schováme kousky alobalu symbolizujícího stříbro a úkolem dětí je za daný časový limit najít co nejvíce stříbra. Lze vyrobit různé velké (těžké) kousky, z nichž ty největší budou schovány nejobtížněji (pak lze zvážit).
- 4. Provazová pouta** – motiv odvedení Izraelců v poutech do asyrského zajetí. Úkolem dítěte je za časový limit cca 2 minuty svázat dohromady cca 20 provázků a vytvořit tak jeden delší provaz, ze kterého pak svázat dva kruhy a vytvořit tak pouta.
- 5. Výdrž ve stoji** – motiv obléhání Samaří asyrským vojskem. Úkolem dítěte je co nejdéle vydržet ve

stoi na 1 noze s druhou nohou zvednutou rovnoběžně se zemí a rozpaženýma rukama. Je také možnost při déletrvající soutěži nechat hráče zavřít oči.

Tvary pro aktivitu 2:

